

Rådsbeslut om avtal om partnerskap och samarbete mellan EU och Malaysia 2021/22:FPM121

Utrikesdepartementet

2022-09-22

Dokumentbeteckning

COM(2022) 354 final

Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknade, på Europeiska unionens vägnar, av ramavtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysia, å andra sidan

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att rådet fattar beslut om att unionen ska underteckna ett partnerskaps- och samarbetsavtal (PSA) mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysia, å andra sidan. Avtalet började förhandlas 2011 och förhandlingarna slutfördes i december 2015. Avtalstexten paraferades i april 2016.

Regeringen välkomnar och stödjer det framförhandlade avtalet och anser att det innebär en förstärkning av den politiska dialogen och en fördjupning av samarbetet på ett stort antal områden och kan bana väg för ett återupptagande av frihandelsförhandlingarna mellan Malaysia och EU.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den 25 november 2004 bemyndigade rådet kommissionen att föra förhandlingar med sex Aseanländer – däribland Malaysia – om ett avtal om partnerskap och samarbete. Av dessa har avtal med Indonesien, Filippinerna och Singapore ingåtts, medan Malaysia och Thailand förväntas slutföras i år. Förhandlingarna med Brunei är suspenderade sedan 2014.

Det finns ett stort värde i att ett partnerskaps- och samarbetsavtal ingås mellan EU och länderna i Sydostasien. EU strävar efter utökade politiska och ekonomiska relationer i regionen, vilket inte minst syns i EU:s strategi för samarbete i Indo-Pacific. Avtalet innebär ytterligare ett steg för att främja samarbete, stabilitet samt positiv ekonomisk och social utveckling i Sydostasien. Färdigställande av samarbets- och partnerskapsavtalen nämns även som mål att uppnå i närtid i EU:s handlingsplan om geopolitiska konsekvenser av Rysslands invasion av Ukraina på länder utanför EU.

Avtalet om partnerskap och samarbete är det första bilaterala avtalet någonsin mellan EU och Malaysia. Det ersätter den nuvarande rättsliga ram som upprättades genom samarbetsavtalet från 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och medlemsländerna i Sydostasiatiska nationers förbund (ASEAN).

Avtalet började förhandlas 2011 och förhandlingarna slutfördes i december 2015. Avtalstexten paraferades i Putrajaya den 6 april 2016. Färdigställandet fördröjdes pga. att medlemsstaterna ville ändra till ett blandat avtal och att Malaysia senare inte ville ha en provisorisk tillämpning. Det har också fördröjts pga. Malaysias interna politiska utveckling.

1.2 Förslagets innehåll

Partnerskaps- och samarbetsavtalet innehåller rättsligt bindande åtaganden som är centrala för EU:s utrikespolitik. Det ger ökade möjligheter till gemensamt engagemang på områdena ekonomi, handel och rättsliga frågor. Avtalet syftar till att stärka samarbetet inom ett stort antal politikområden som mänskliga rättigheter, icke-spridning av massförstörelsevapen, terrorismbekämpning, kamp mot korruption och organiserad brottslighet, handel, migration, miljö, energi, klimatförändring, transport, vetenskap och teknik, sysselsättning och sociala frågor, utbildning, jordbruk, kultur osv. Avtalet innehåller bestämmelser som ska skydda EU:s ekonomiska intressen. Avtalet omfattar också ett avsnitt om handelssamarbete, som banar väg för slutförandet av pågående förhandlingar om ett frihandelsavtal. Politiskt sett utgör avtalet ett steg mot att stärka EU:s roll i Sydostasien, på grundval av gemensamma universella värden som demokrati och mänskliga rättigheter. Det banar vägen för ett ökat politiskt, regionalt och internationellt samarbete mellan likasinnade partner. Genomförandet av avtalet kommer att medföra praktiska fördelar för båda parter och utgöra en bas för att främja EU:s vidare politiska och ekonomiska intressen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Svensk lagstiftning kommer inte att påverkas av kommissionens förslag. Kommissionen förutser inte heller implementeringsåtgärder eller lagstiftning på EU-nivå.

Kommissionens förslag förväntas inte få några konsekvenser för Sveriges budget. Eventuella utgifter från EU:s budget kommer att rymmas inom existerande budget och budgetlinjer.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar och stödjer det framförhandlade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Malaysia. De önskemål gällande avtalets innehåll som Sverige framfört under förhandlingarnas gång har i allt väsentligt hörtsammats. (Dessa har framför allt gällt skrivningar om mänskliga rättigheter, terrorismbekämpning och migration.) Partnerskapsavtalen möjliggör samarbeten inom en rad olika områden och innehåller exempelvis rättsligt bindande skrivningar om respekt för mänskliga rättigheter. Avtalet skulle också kunna bana väg för ett återupptagande av frihandelsförhandlingarna.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna i arbetsgruppen för Asien och Oceanien godkände innehållet i avtalet då den höga representanten och kommissionen för rådet i augusti 2016 lade fram gemensamma förslag till rådsbeslut om undertecknande respektive ingående av partnerskaps- och samarbetsavtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europeiska utrikestjänsten och kommissionens avdelningar har deltagit i förhandlingsprocessen. Europaparlamentet har regelbundet hållits informerade och ska i enlighet med artikel 218.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) godkänna avtalet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen föreslår att rådet ska fatta beslut om att underteckna avtalet. De föreslagna rättsliga grunderna för beslutsförfarandet är artikel 209 i EUF-fördraget och artikel 218.5 i EUF-fördraget.

Europaparlamentet ska i enlighet med artikel 218.6 i EUF-fördraget godkänna avtalet. Rådet kan därefter fatta beslut om att ingå avtalet.

2021/22:FPM121

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Denna del av faktagromemorian är inte tillämplig eftersom avtalet inte är ett utkast till en lagstiftningsakt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

EEAS har framhållit att målet är att slutföra alla steg mot ett undertecknande före toppmötet mellan EU-ASEAN den 14 december, då man också förväntas underteckna ett partnerskaps- och samarbetsavtal med Thailand.

Avtalet utgör ett blandat avtal, dvs. både EU och medlemsstaterna är avtalsparter tillsammans med Malaysia. Avtalet träder i kraft först sedan samtliga avtalsparter ratificerat avtalet.

4.2 Fackuttryck/termer

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations): En sammanslutning av sydöstasiatiska länder. I ASEAN ingår Brunei, Kambodja, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar, Filippinerna, Singapore, Thailand och Vietnam.